

Як правильно збільшувати ціну за одиницю товару до 10 %, якщо є кілька позицій?

Питання читача

Прохання допомогти у спірній ситуації: пунктом 2 частини 5 статті 41 [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон) передбачено можливість збільшення ціни за одиницю товару до 10 %. *Як правильно збільшувати ціну, якщо є кілька позицій товару?* Наприклад, якщо закуповується бензин і дизельне паливо, то чи можна збільшити ціну до 10 % лише на бензин? Якщо є підтвердження про збільшення ціни бензину на 8 % і дизельного палива на 9 %, то чи можемо ми збільшити обидві позиції?

Відповідь експерта

Вітаю! Закон визначає правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад.

Так, згідно з Законом істотні умови договору про закупівлю не повинні відрізнятися від змісту тендерної пропозиції / пропозиції переможця процедури закупівлі / спрощеної закупівлі. У тендерній документації / оголошенні про проведення спрощеної закупівлі вказуються такі відомості, як проєкт договору про закупівлю з **обов'язковим** зазначенням порядку змін його умов.

Істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків, зокрема, збільшення ціни за одиницю товару до 10 відсотків **пропорційно збільшенню ціни такого товару на ринку у разі коливання ціни такого товару на ринку за умови, що така зміна не призведе до збільшення суми**, визначеної в договорі про закупівлю, — не частіше ніж один раз на 90 днів з моменту підписання договору про закупівлю / внесення змін до такого договору щодо збільшення ціни за одиницю товару. Обмеження щодо строків зміни ціни за одиницю товару не застосовується у випадках зміни умов договору про закупівлю бензину та дизельного пального, природного газу та електричної енергії.

З огляду на викладене, **замовникові необхідно визначитись, чи буде передбачена можливість збільшення ціни в договорі про закупівлю та як часто переглядатиметься така істотна умова** сторонами, ураховуючи необхідність зменшення обсягів у разі збільшення ціни при коливанні, що обумовить незабезпечення за цим договором про закупівлю потреби замовника в повному обсязі.

Слід пам'ятати, що договір про закупівлю укладається відповідно до норм Цивільного та Господарського кодексів України з урахуванням особливостей, визначених цим Законом. Так, згідно зі статтею 180 ГКУ зміст господарського договору становлять умови договору, визначені угодою його сторін, спрямованою на встановлення, зміну або припинення господарських зобов'язань, як погоджені сторонами, так і ті, що приймаються ними як обов'язкові умови договору відповідно до законодавства. Умови про предмет у господарському договорі **повинні визначати найменування (номенклатуру, асортимент) та кількість продукції** (робіт, послуг).

Тому при встановленні порядку зміни істотних умов договору про закупівлю у наведеному випадку сторони керуватимуться саме ним під час виконання зобов'язань з урахуванням кількості та найменування продукції. З огляду на це, збільшення ціни можливе за наявності у проєкті договору про закупівлю та безпосередньо у самому договорі про закупівлю відповідного порядку зміни ціни, на підставі наявних документів / інформації про коливання ціни такого товару на ринку.

Отже, відповідаємо на поставлене запитання: якщо предметом договору є декілька найменувань товару (дизельне паливо та бензин), **збільшення ціни за одиницю кожного найменування товару до 10 відсотків здійснюється пропорційно збільшенню ціни такого найменування товару на ринку** у разі коливання. При цьому така зміна не має призводити до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю, а тому потребує пропорційного зменшення обсягу кожного з найменувань. Водночас обмеження щодо строків зміни ціни за одиницю товару у випадках зміни умов договору про закупівлю бензину та дизельного пального не застосовується. Розглянемо на прикладах.

Приклад 1

Постачальником надано підтвердження коливання ціни на бензин згідно з умовами договору про закупівлю 20.07.2021 у вигляді довідки з Торгово-промислової палати, яка підтверджує коливання ціни на бензин — 5 %. Замовник піднімає ціну за одиницю бензину на 5 % та зменшує відповідний обсяг договору про закупівлю.

27.07.2021 постачальник звертається до замовника щодо підняття ціни за одиницю дизельного палива та згідно з умовами договору надає довідку з Торгово-промислової палати, відповідно до якої коливання ціни на дизельне паливо складає 7 %. У даному випадку замовник має право внести зміни в істотні умов договору про закупівлю в частині збільшення ціни за одиницю дизельного палива на 7 % та відповідно зменшити обсяг договору про закупівлю.

Аналогічна ситуація й з іншими предметами закупівлі, наприклад папером А4 та А5.

Приклад 2

Надана постачальником довідка з Торгово-промислової палати підтверджує коливання ціни паперу А4 на ринку у розмірі 6 %, 20.07.2021 замовник піднімає ціну за одиницю паперу А4 на 6 % згідно з умовами договору про закупівлю та зменшує його обсяг. Далі постачальник звертається щодо підняття ціни за одиницю паперу А5, на підтвердження надає довідку з Торгово-промислової палати, яка відображає коливання ціни — 5 %. 27.07.2021 замовник піднімає ціну за одиницю паперу А5 та відповідно зменшує його обсяг.

Тобто обрахунок 90 днів з моменту підписання договору про закупівлю / внесення змін до такого договору розраховується для кожної номенклатурної позиції договору про закупівлю окремо, що замовник має зазначити ще у проєкті договору про закупівлю на етапі підготовки до проведення процедури закупівлі / спрощеної закупівлі.

На порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) застосування пункту 2 частини 5 статті 41 Закону всебічно висвітлено у таких статтях:

[«Змінюємо ціну товару у зв'язку з коливанням цін на ринку до 10 %: чи потрібне звернення постачальника?»](#);

[«З 26.06.2021 по-новому рахуємо строки на збільшення ціни товару до 10 %!»](#);

[«Чи можна збільшити ціну товару у зв'язку з ринковими коливаннями, якщо не було жодної поставки?»](#);

[«Як підтвердити коливання цін на ринку товару?»](#).